

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/10021

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 -20999/
Konu : Soru Önergesi

05.11.2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 13/10/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10021-16281/35353 sayılı yazısı.

Balıkesir Milletvekili Prof. Dr. Hüseyin PAZARCI'nın 7/10021 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (3 sayfa)

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ PROF. DR. HÜSEYİN PAZARCI'NIN 7/10021 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN
CEVAP**

Basında, Ayvalık Belediyesinin girişimleri ve Kültür ve Turizm Bakanlığının katkılarıyla tescillenen Balıkesir'in Ayvalık ilçesi Alibey (Cunda) Adasında bulunan yaklaşık 1.800 adet tarihi taş bina ve tescillenemeyen birçok antik yapının yıkılmak ve dolayısıyla yok olmak üzere olduğuna ilişkin haberler yer almıştır. Osmanlı Devleti'nin Hükümet Binası olarak yıllarca kullandığı belirtilen Eski Çocuk Esirgeme Kurumu olarak da bilinen yapının da diğer yapılar gibi yok olmaya yüz tuttuğu gözlemlenmektedir.

SORU 1 : Basında yer alan haberler doğruysa, Alibey Adası'nın tarihi dokusunu ve kültürel mirasını oluşturan ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca kültürel varlık ilan edilen tarihi evlerin restorasyonu ile ilgili bir çalışma henüz başlatılmamış olmasının gerekçesi nedir?

SORU 2 : Yok olmaya terk edilen tarihi evlerin bu durumu sizce 4848 sayılı, 16/04/2003 kabul tarihli Kültür ve Turizm Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün görevlerinin belirtildiği 9'uncu maddesinde yer alan " Yurdumuzdaki korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının... korunmasını, değerlendirilmesini ve tanıtılmasını sağlamak, tahribini ve kaçırılmasını önleyici tedbirleri almak" ifadesine açıkça aykırı davranıldığı anlamına gelmemekte midir?

SORU 3 : Kültürel varlık ilan edilen bu yapıların tahribatını ve yok olmasını önlemeye yönelik herhangi bir çalışma gerçekleştirilmeyecekse, yapıların Bakanlığınızca "kültürel varlık" ilan edilmiş olmasının amacı nedir?

CEVAP 1-2- 3 : Balıkesir ili Ayvalık ilçesi Cunda adasında; 2 adet arkeolojik sit, 3 adet doğal sit, 567 adet sivil mimarlık örneği, 6 adet dinsel yapı, 11 adet kültürel yapı, 3 adet idari yapı, 1 adet askeri yapı, 1 adet anıt, 2 adet doğal varlık, 2 adet kalıntı olmak üzere toplam 598 adet tescil edilmiş taşınmaz kültür ve tabiat varlığı bulunmaktadır.

Balıkesir ili, Ayvalık ilçesi, Alibey (Cunda) Adası, 21 L-I-d pafta, 1052 ada, 62 parselde yer alan, mülkiyeti hazineye ait Eski Çocuk Yetiştirme Yurdu Binası, Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 28/10/1989 tarihli ve 795 sayılı kararı ile tescil edilmiş olup 1997 yılında Milli Eğitim Bakanlığına tahsis edilmiş, 2006 yılında ise tahsisi kaldırılmıştır.

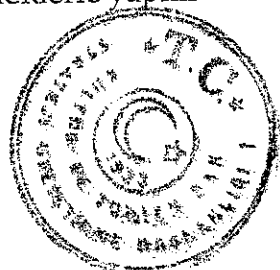
Söz konusu taşınmazın turizm amaçlı kullanılmak üzere irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin talep, Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü ve Balıkesir Valiliği tarafından Bakanlığımıza iletilmiş olup konu Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilerek 28/06/2008 tarihli ve 3829 sayılı karar alınmıştır.

Anılan karar doğrultusunda; yapılacak her türlü fiziki ve inşai uygulama öncesi Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulundan izin alınması ve bu hususta kira kontratına madde eklenmesi koşuluyla üzerinde tescilli Eski Çocuk Yetiştirme Yurdu Binasının (Despot Evi) bulunduğu 47 pafta, 1052 ada, 68 parselin 2.678,34 m2'lik kısmının turizm amaçlı olarak irtifak hakkı tesis edilmesinde 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 14'üncü maddesi uyarınca Bakanlığımızca sakınca bulunmadığı yönündeki görüşümüz, Maliye Bakanlığına (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) ve Balıkesir Valiliğine (Defterdarlık) iletilmiştir.

Ayrıca, söz konusu taşınmazın turizm amaçlı değerlendirilebilmesi için Bakanlığımıza tahsisine ilişkin Maliye Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulmuştur.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 5226 sayılı Kanunla değişik 6'ncı maddesi kapsamında belirlenen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları, ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca adı geçen Kanunun 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 7'nci maddesi uyarınca tespit edilmekte, bunu takiben ilgili Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilerek tescil olunmaktadır. Tescili yapılan yapılar, gereği yapılmak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına kurul kararıyla bildirilmektedir.

Yukarıda bahsi geçen Kanun'un "Yetki ve Yöntem" başlıklı 10'uncu maddesindeki hüküm gereğince "Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldirmek ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak Kültür ve Turizm Bakanlığına ait" olmakla birlikte aynı maddede, "Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesi, bu kanun hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanır. Kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bu kuruluşların bütçelerine her yıl bu maksatla konacak ödeneklerle yapılır." hükümleri de yer almaktadır.

Bu kapsamda konu değerlendirildiğinde, Balıkesir ili, Ayvalık ilçesi, Alibey (Cunda) Adasında bulunan tescilli yapılardan Bakanlığımıza tahsisli olan ya da Bakanlığımız mülkiyetinde bulunan yapıların restorasyon çalışmaları, söz konusu yapıların Bakanlığımız yatırım programında yer alması halinde, ödenek imkanları dahilinde gerçekleştirilmektedir.

Ancak tescilli olmayan yapıların öncelikle ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarınca fiziksel durum tespitinin ve bu aşamada mülkiyet durumu tespitinin yapılması, mülkiyeti Bakanlığımıza ait olan yapıların ve tahsis edilebileceklerin belirlenmesi gerekmekte, bundan sonra yukarıda belirtilen çerçeve de restore edilebilmeleri mümkün olmaktadır.

Bu çerçeve de, "Balıkesir, Ayvalık, Taksiryarhis Kilisesi Restorasyonu İşi" için Bakanlığımız 2009 Mali Yılı Yatırım Programından 232.000 TL ödenek ayrılmış, Bakanlığımıza bağlı taşra teşkilatı olan Bursa Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğünce ihale çalışmaları tamamlanmıştır.

Ayrıca, talepte bulunulması halinde, özel mülkiyetteki taşınmaz kültür varlıklarının proje yapımı ve onarımlarına, "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanması Dair Yönetmelik" kapsamında değerlendirilerek yardım yapılabilir.

Bu çerçeve de "Taşınmaz Kültür Varlıklarının Onarımına Yardım Sağlanması Dair Yönetmelik" çerçevesinde tescilli yapılar için Balıkesir ili Ayvalık ilçesinden 2008-2009 yıllarına ait yapılan yardımlar aşağıda belirtilmiştir:

- 2008 yılında; 1 adet taşınmaz için 30.000 TL proje uygulama yardımı ve 3 adet taşınmaz için 15.783 TL proje yardımı yapılmıştır.

- 2009 yılında; 4 adet taşınmaz için 20.589 TL proje yardımı ve 1 adet taşınmaz için 30.000 TL proje uygulama yardımı yapılmasına komisyonca karar verilmiştir.

